

שומרה חברה לביטוח בע"מ

ביטוח רכב שאינו פרטי ומסחרי עד 4 טון

חלק א' - פוליסה לביטוח חובה

חלק ב' - פוליסה לביטוח רכב שאינו פרטי ומסחרי עד 4 טון

מהדורת מרץ 2009

מבוא

פוליסה זו היא חוזה בין:

שומרה חברה לביטוח בע"מ (להלן: "המבטח")

ובין:

המבוטח אשר שמו רשום בדף הרשימה (להלן: "המבוטח")

לפיו מסכים המבטח, תמורת דמי ביטוח, לשפות את המבוטח בשל מקרי ביטוח שאירעו בתקופת הביטוח בגבולות סכומי הביטוח וגבולות האחריות שבפוליסה וברשימה המהווה חלק בלתי נפרד מפוליסה זו, ובניכוי השתתפות עצמית.

זאת בכפוף לתנאים ולהוראות אשר בפרקי הפוליסה, בכפוף לחריגים, להגבלות, לסייגים ולתנאים הכלליים של הפוליסה והרשימה המצורפת אליה ואשר יוספו לה בהסכמת הצדדים.

הביטוח מוגבל לפרקים אשר בגינם חויבה פרמיה כמפורט ברשימה ויכלול את התוספות המיוחדות אשר יצויינו במפורש כתקפות.

הצעת הביטוח וההצהרה הכלולה בה, שנחתמו בידי המבוטח, הינה הבסיס והיסוד לפוליסה ומהווה חלק בלתי נפרד ממנה.

הפוליסה הוצאה ע"י החברה בהסתמך על ההצעה וההצהרה.

מוצהר בזה במפורש כי הכיסויים המפורטים בפרקי הפוליסה שלהלן כלולים בפוליסה זו אך ורק אם נרכשו והדבר נרשם ברשימה.

פרשנות:

1. פוליסה זו על כל נספחיה ו/או תוספותיה יקראו כחוזה אחד וכל מילה ו/או ביטוי שיוחסו להם משמעות מיוחדת בכל חלק שלה, תהא להם אותה משמעות מיוחדת בכל מקום בו הם מופיעים.
2. כותרות סעיפי הפוליסה נועדו לנוחיות הקורא ולא תשמשנה לפירוש הסעיפים.

את נזקי הגוף (ביטוח חובה) יש לבטח בנפרד בהתאם להוראות החוק. תנאי הביטוח מפורטים בפוליסה לביטוח חובה ובתעודת ביטוח החובה.

למען הפשטות, האמור בפוליסה זו מנוסח בלשון זכר אך תקף גם לנקבה.

תוכן עניינים

חלק א' - פוליסה לביטוח רכב חובה עמ' 3

חלק ב' - פוליסה לביטוח רכב שאינו פרטי ומסחרי עד 4 טון עמ' 6

פרק א' – ביטוח הרכב.....עמ' 7

פרק ב' – ביטוח חבות כלפי צד שלישי בשל נזק רכוש.....עמ' 10

פרק ג' – כיסויים נוספים לפוליסה לביטוח הרכב המבוטח.....עמ' 12

פרק ד' – תנאים כלליים לכל פרקי הפוליסה.....עמ' 14

דף הסבר למבוטח- תהליך מינוי שמאי

ועריכת שומת נזק בקרות מקרה הביטוח עמ' 20

חלק א'

פוליסה לביטוח רכב חובה

הואיל ובעל הפוליסה פנה למבטח ששמו מצוין להלן בכתב ההצעה וההצהרה, המהווה בסיס לחוזה ביטוח זה וחלק בלתי נפרד ממנו ובתנאי ששולמה כחוק הפרמיה בגין תעודת הביטוח עבור כלי הרכב המבטוח, מעידה פוליסה זו כדלקמן:

1. פרשנות

- א. "החברה" או "המבטח" פירושה - שומרה חברה לביטוח בע"מ, החברה המבטחת על פי פוליסה זו.
- ב. "מבוטח" או "המבוטח" פירושו - בעל הפוליסה וכל אדם אחר הנכלל (או שלפי סעיף 9 להלן רואים אותו כנכלל) בין בני האדם הרשאים לנהוג בכלי הרכב.
- ג. "תקופת הביטוח" פירושה - התקופה המתחילה במועד בו הוחתמה תעודת הביטוח בחותמת הבנק ולא לפני המועד המופיע בתעודת הביטוח ומסתיימת בתאריך פקיעת הביטוח הנקוב בתעודת הביטוח.
- ד. "הנוהג" פירושו - המשתמש בכלי הרכב בתנאי שהוא נכלל בין הרשאים לנהוג בכלי הרכב.
- ה. "חוק נפגעי תאונות" פירושו - חוק פיצויים לנפגעי תאונות דרכים, תשל"ה - 1975.
- ו. "נזקי גוף" פירושו - כמשמעותו בחוק נפגעי תאונות הנ"ל.
- ז. "מדינת ישראל" פירושה - לרבות השטחים המוחזקים על-ידי צה"ל.
- ח. "כלי רכב" פירושו - כלי הרכב המתואר בתעודת הביטוח.

2. תחולת הביטוח

- בכפיפות לתנאים, לחריגים ולהגבלות שבפוליסה זו, יפצה המבטח:
- א. את בעל הפוליסה ואת הנוהג, עבור כל סכום שיהיו חייבים לשלמו על פי חוק נפגעי תאונות, בשל נזקי גוף שנגרם בתאונת דרכים שמעורב בה כלי הרכב, שאירעה תוך תקופת הביטוח, ועל פי דין ישראלי אחר - בשל מותו או חבלת גופו של אדם שנגרמו על ידי השימוש בכלי הרכב או עקב השימוש בכלי הרכב, שנעשה תוך תקופת הביטוח.
 - ב. את הנוהג, על נזק גוף שנגרם לו בתאונת דרכים שמעורב בה כלי הרכב, שאירעה תוך תקופת הביטוח, בסכום השווה לסכום הפיצוי שהוא היה זכאי לקבלו, על פי חוק נפגעי תאונות, בשל נזק הגוף האמור, אילו אירעה תאונת הדרכים האמורה שעה שכלי הרכב היה נהוג בידי אחר.

3. חריגים לביטוח על פי פוליסה זו

- על אף האמור בפוליסה זו, לא יהיה המבטח אחראי לתשלום כלשהו על פי פוליסה זו:
- א. למי שאינו זכאי לפיצויים מכח הוראות חוק נפגעי תאונות בדבר הגבלת הזכאות לפיצויים.
 - ב. עבור או בגין תאונות דרכים, נזק או חבות שנגרמו או ארעו:
 1. מחוץ לגבולות מדינת ישראל.
 2. שעה שנעשה בכלי הרכב שימוש שלא בהתאם להגבלות לגבי השימוש בכלי הרכב המפורטות בתעודת הביטוח. תעודת הביטוח מהווה חלק בלתי נפרד מפוליסה זו.
 3. שעה שכלי הרכב היה נהוג או נעשה בו שימוש, בידי אדם שאיננו נכלל בין הרשאים לנהוג בכלי הרכב המפורט בתעודת הביטוח.
 4. במישרין או בעקיפין על ידי פלישה, פעולת איבה, אויב, צבא, טרור, מלחמה (בין אם הוכרזה ובין שלא), אנשים הפועלים בדרך בלתי חוקית עבור ארגון פוליטי או בקשר עמו, מלחמת אזרחים, מרד, התקוממות, מהומות אזרחיות, תפיסת השלטון בידי הצבא או בדרך בלתי חוקית, פרעות, פעולות אנשים שובתים, מושבתים או הנוטלים חלק בסכסוך עבודה או בקשר עמו.
 5. במישרין או בעקיפין, על ידי קרינה מייננת, קרינה, זיהום או חומרים רדיואקטיביים, התפוצצות או ביקוע גרעיניים, בערת דלק גרעיני, לרבות תהליך כלשהו המכלכל את עצמו, בשל ביקוע גרעיני.
 - ג. עבור או בגין חבות שבחובה.

ד. עבור או בגין תביעה כלשהי שהוגשה מחוץ לגבולות מדינת ישראל, פשרה שהושגה בתביעה כאמור וכן עבור סכום כלשהו שנפסק בפסק דין או החלטה של בית משפט, בורר או רשות שיפוטית כלשהי מחוץ לגבולות מדינת ישראל וזאת בין אם אותו בית משפט, בורר או רשות שיפוטית התיימרו לפסוק לפי דיני מקום אירוע התאונה ובין אם לאו, בין אם הוכרז פסק דין, פסק הבורר או החלטה כאכיפים בישראל ובין אם לאו, בין אם ניתן פסק דין בישראל על יסוד תביעה, פשרה, פסק דין או החלטה כאמור ובין אם לאו.

4. "דרישה" לעניין תשלום תכופ על פי חוק נפגעי תאונות

דרישת נפגע לתשלום תכופ של הוצאות ותשלומים חודשיים מכוח הוראות סעיף 5 לחוק נפגעי תאונות, תחשב כאילו נמסרה לחברה כדין במועד בו הומצאו למבטח פרטים מלאים, בצרוף קבלות על הוצאות ובצרוף ראיות סבירות אחרות שנדרשו על ידי המבטח, בקשר לדרישה האמורה. במסגרת סמכויותיו לדרוש מהנפגע להמציא לו ראיות לביסוס דרישתו לתשלום תכופ, זכאי המבטח לדרוש מהנפגע לצרף לדרישתו האמורה המצאת פרטים מאומתת בתצהיר כדין, בנוסח שיש לצרפו לתביעה לתשלום תכופ המוגשת לבית המשפט, בהתאם להוראות תקנות סדר דין מקוצר שהותקנו מכוח סעיף 5 (ב) לחוק נפגעי תאונות. נמסרו למבטח פרטים מלאים, קבלות וראיות כאמור לעיל במועדים שונים, יראו את הדרישה כאילו נמסרה למבטח במאוחר מבין המועדים האמורים.

5. איסור הודאה

המבטח אינו רשאי לעשות כל הודעה, הצעה, הבטחה, ויתור, פשרה או תשלום או למסור מידע (פרט למידע שהמבטח חייב למסור לפי כל דין) בקשר לתאונת דרכים או מאורע שכלי הרכב היה מעורב בהם, במישרין או בעקיפין, אלא אם ניתנה לכך הסכמת המבטח בכתב.

6. סמכות המבטח לנהל הליכים ולהסדיר תביעות

המבטח יהיה רשאי לפי בחירתו ליטול על עצמו בשמו של המבטח את ההגנה והטיפול בכל תביעה או הליך משפטי שהוגשו או עלולים להיות מוגשים, נגד המבטח וכן רשאי המבטח לנהל או להגיש בשם המבטח ולטובתו הוא כל תביעה לפיצויים או נזקים בקשר עם מאורע המשמש או העלול לשמש, יסוד לתביעה על פי הפוליסה. בניהול ההליכים שנזכרו לעיל יהיה המבטח רשאי לנהוג כראות עיניו והוא יהיה רשאי, לפי שיקול דעתו המוחלט, להסדיר כל דרישה (בין אם הוגשה בעקבותיה תביעה לבית משפט ובין אם לאו), תביעה או הליך כאמור ולערוך כל הסכם או פשרה כראות עיניו. המבטח יהיה רשאי לפעול על פי סעיף זה בעצמו או באמצעות עורכי דין שימונו על ידו, הכל כפי שימצא לנכון. המבטח חייב לשתף פעולה עם המבטח ולהקל עליו במימוש הזכויות ובביצוע הסמכויות שהוענקו לו מכוח פוליסה זו או מכוח הדין הכללי.

7. פטירת בעל הפוליסה

במקרה של פטירת בעל הפוליסה, תוך תקופת הביטוח, יפקע הביטוח על פי הפוליסה במועד תום תקופת הביטוח או כעבור 45 יום מתאריך פטירת בעל הפוליסה, הכל לפי המועד המוקדם יותר ויחולו ההוראות הבאות:

- א. בכפופות לתנאים, לחריגים ולהגבלות שבפוליסה זו, יעמוד הביטוח לפיה, למשך התקופה הנזכרת לעיל, אך במקרה כזה ייקרא סעיף 1 (ג) לפוליסה כאילו נאמר בו "יורש כלי הרכב" או "יורשי כלי הרכב" במקום "בעל הפוליסה" ויראו את היורש או היורשים האמורים כמי שנכללו בין בני האדם הרשאים לנהוג בכלי הרכב. כן יראו רשות לנהיגת כלי הרכב, שניתנה על ידי בעל הפוליסה בחייו, כנמשכת לאחר מותו.
- ב. במקרה שמכוח האמור בסעיף משנה (א) לעיל, יפקע הביטוח לפני מועד תום תקופת הביטוח, יחזיר המבטח ליורש או יורשי כלי הרכב את הפרמיה ששולמה על פי פוליסה זו בניכוי חלק יחסי בעד התקופה שבה הייתה הפוליסה בתוקפה. יורשי כלי הרכב יחזירו לחברה את תעודת הביטוח.

8. ביטול הפוליסה

- א. המבטח רשאי לבטל את הפוליסה על ידי הודעה מוקדמת של 21 יום בדואר רשום ממוענת אל בעל הפוליסה לפי כתובתו הנקובה בפוליסה או לפי כתובת אחרת שבעל הפוליסה הודיע עליה למבטח בכתב. במקרה זה יחזיר המבטח לבעל הפוליסה את דמי הביטוח כמפורט בסעיף 11 להלן, בעד התקופה שלאחר ביטול הביטוח.
- ב. על המבטח להחזיר את תעודת הביטוח המקורית, בדואר רשום ממוען לפי כתובת המבטח הנקובה או שתמסר למבטח בכתובתו האמורה.
- ב. בעל הפוליסה רשאי לבטל את הפוליסה ע"י הודעה למבטח, במקרה זה יחזיר המבטח לבעל הפוליסה את דמי הביטוח כמפורט בסעיף 11 להלן, בעד התקופה שלאחר ביטול הביטוח. הודעת ביטול לפי סעיף משנה זה בצירוף תעודת הביטוח המקורית ישלחו בדואר רשום ממוען לפי כתובת המבטח הנקובה בפוליסה או שבעל הפוליסה ימסור את התעודה למבטח בכתובתו האמורה כנגד קבלת אישור בכתב מאת המבטח על דבר המסירה.

9. החזר דמי ביטוח עקב ביטול פוליסה

- א. אם המבטח יבטל את הפוליסה לפני תום תקופת הביטוח המוסכמת והעילה לביטול אינה שהמבטח הפר את החוזה או ניסה להונות את המבטח, ישלם המבטח למבטח החזר לפי הגבוה מבין:
 1. הסכום שהוא דורש ממבטח דומה לאותו סוג ביטוח ביום החזר הסכום המבטח, יחסית לתקופה שנתרה עד תום תקופת הביטוח המוסכמת.
 2. הסכום שגבה מהמבטח יחסית לתקופה שנתרה עד תום תקופת הביטוח.
- ב. כאשר ביטול הפוליסה הינו ביוזמת המבטח – ישאיר המבטח לעצמו דמי ביטוח כאילו נעשה הביטוח מלכתחילה לתקופה קצרה בהתאם למנגנון המפורט להלן:
 1. בעד תקופה של עד שבעה ימים – 5% מדמי הביטוח השנתיים.
 2. בעד תקופה העולה על 7 ימים – 5% מדמי הביטוח השנתיים בצירוף 0.3% מדמי הביטוח השנתיים בעד כל יום ביטוח החל ביום השמיני.
- ג. כאשר ביטול הפוליסה נעשה בעקבות גניבת הרכב המבטח, מכירת הרכב המבטח או יציאתו מכלל שימוש – תחושב יתרת הזכות של המבטח אצל המבטח לפי הסכום שגבה המבטח מהמבטח, יחסית לתקופה שנתרה עד תום תקופת הביטוח.
- ד. החזרי הפרמיה יהיו צמודים למדד ויכללו את דמי הביטוח (לרבות הדמים).
- ה. דמי הביטוח יוחזרו למבטח גם במקרים בהם הוגשה תביעה לתשלום תגמולי ביטוח לפני ביטול הפוליסה.

10. מקום השיפוט

תביעות לפי פוליסה זו או בקשר אליה יוגשו ויתבררו אך ורק בבית המשפט המוסמך בישראל.

חלק ב'

פוליסה לביטוח רכב שאינו פרטי ומסחרי עד 4 טון

הגדרות:

"המבוטח" -

הבעלים הרשום של הרכב המבוטח ו/או האדם אשר שמו מפורט בהצעת הביטוח וברשימה כמבוטח, וגם מי שנוהג ברכב המבוטח ברשות המבוטח או בפקודתו (להלן: "נהג הרכב") כמפורט בהצעת הביטוח וברשימה, ובתנאי כי:

1. נהג הרכב אינו זכאי לתגמולי ביטוח מכוח פוליסה אחרת כלשהי.
2. טענה שהמבטח יכול לטעון כלפי המבוטח תעמוד לו גם כלפי נהג הרכב.

"המבטח" -

שומרה חברה לביטוח בע"מ.

"הצעה" -

טופס הנושא את הכותרת "הצעה" אשר נמסר ע"י המבוטח למבטח לצורך הוצאת פוליסה זו או פוליסה/ות שקדמה/ו לה אשר כולל, בין היתר, את הצהרתו של המבוטח, או כל מסמך אחר אשר הוסכם עליו בין המבוטח והמבטח כי ישמש בסיס לפוליסה זו.

"הרשימה" -

דף המצורף לחוברת הפוליסה ומהווה חלק בלתי נפרד ממנה, הכולל בין השאר את מס' הפוליסה, פירוט הפרקים והכיסויים שנרכשו, פרטים אישיים של המבוטח, מועד תחילת הביטוח ותקופתו, סכומי הביטוח וגבולות האחריות ביום הנפקת הפוליסה, פרמיה וכיו"ב.

"הרכב המבוטח" -

הרכב המתואר ברשימה ואביזריו הצמודים אליו או הנמצאים בו מכח דין לרבות אביזרים וחלקים אחרים אשר צוינו ברשימה כמבוטחים, אך למעט כל רכוש המובל בו או עליו.

"מקרה הביטוח" -

אובדן או נזק שנגרם כתוצאה מאחד הסיכונים המפורטים כמכוסים בפרקי הפוליסה בתקופת הביטוח בקשר עם הרכב הנקוב ברשימה.

"סכום הביטוח" -

הסכום אשר המבוטח בחר לבטח בו את הרכב המבוטח ואשר מהווה סכום מירבי לפיצוי לפי פרק א' לפוליסה זו. ציון סכום הביטוח בפוליסה אינו מהווה הכרה מצד המבטח בערך הרכב המבוטח ואינו מהווה ערך מוסכם.

"גבול אחריות המבטח" -

הסכום המירבי אשר ישולם ע"י המבטח ע"פ פרק ב' (חבות כלפי צד שלישי) של פוליסה זו.

"מדד" -

מדד המחירים לצרכן שמפרסמת הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה.

"ערך שיפוי" -

תשלום תגמולי ביטוח, בכפיפות לכל תנאי פוליסה זו, על פי שיעור הנזק הפיזי הממשי שנגרם לרכב המבוטח, ובהתאם לשווי הרכב המבוטח בשוק עובר ליום קרות מקרה הביטוח.

פרק א' - ביטוח הרכב

פרק זה יחול אם צוין במפורש ברשימה

1. מקרה הביטוח

אובדן מוחלט או נזק פיזי בר תיקון, שנגרמו לרכב המבוטח בתקופת הביטוח כתוצאה מאירוע תאונתי של אחד או יותר מהסיכונים המפורטים להלן:

- א. אש, ברק, התפוצצות, התלקחות.
- ב. התנגשות מקרית, התהפכות.
- ג. גניבת הרכב המבוטח אשר בעקבותיה לא נמצא הרכב לפחות במשך 30 ימים.
- ד. כל נזק שנגרם עקב פריצה, תוך כדי פריצה, ובעת ניסיון פריצה ושוד.
- ה. סערה, שיטפון.
- ו. מעשה זדון. **אולם אם נגרם מקרה הביטוח בידי המבוטח או בידי מי מטעמו במתכוון, פטור המבטח מחבותו.**
- ז. לגבי ביטוח סחר רכב בלבד:

1. הביטוח יחול על הרכב המוחזק ע"י המבוטח אך ורק לצורך עיסוקו למטרות סחר בכלי רכב או למטרות תיקון כלי רכב בהתאם למפורט ברשימה.
2. המבטח ישפה את המבוטח בגין אובדן או נזק אך ורק אם בעת מקרה הביטוח כמפורט בסעיפים א-ה לעיל נמצא הרכב בנסיעה, כולל חניית ביניים אגב נסיעה כזו, אל או ממקום עיסוקו של המבוטח השייך לו או מוחזק על ידו.

2. פריטים שאינם מכוסים

על אף האמור בסעיף 1 לא ישפה המבטח את המבוטח בשל:

- א. אובדן או נזק למקלט רדיו, לרשם קול, למכשיר קשר, לאנטנה, למזגן אוויר, לטלוויזיה, לוידיאו, לטלפון ולמחשב דרך לוויני המותקנים ברכב המבוטח ולכל רכוש אחר הנמצא בו ואינו חלק מאביזריו, אלא אם צוין אחרת בהצעת הביטוח וברשימת הפוליסה.
- ב. מכונה, מכשיר, מנוף, כלי עבודה, ארגז, ספסלים, מיכל, או כל תוספת המותקנים על הרכב המבוטח, אלא אם צוין בהצעת הביטוח וברשימת הפוליסה.
- ג. נזק לצמיגים, אלא אם ניזוקו או אבדו חלקים נוספים מהרכב המבוטח עקב מקרה הביטוח.

3. חריגים לחבות המבטח לפי פרק זה

הביטוח לפי פרק זה אינו מכסה:

- א. קלקולים מכניים וחשמליים, פחת ובלאי שיגרמו לרכב המבוטח, ואולם הביטוח לפי פרק זה מכסה אש, התפוצצות, התלקחות, התנגשות מקרית או התהפכות כתוצאה מקלקול מכני וחשמלי או מבלאי.
- ב. נזק תוצאתי וירידת ערכו של הרכב המבוטח.
- ג. כל תאונה, אובדן, נזק או חבות כלשהם שנגרמו במישרין או בעקיפין בשל מצבו הלקוי של כלי הרכב שהמבוטח ידע עליו, או שיכול היה לדעת עליו בבדיקה סבירה.

ד. אובדן או נזק שהם תוצאה של רעידת אדמה, אלא אם צוין אחרת ברשימה.

ה. גניבה על ידי עובד של המבוטח או בשיתוף עמו.

ו. לגבי ביטוח אופנוע בלבד: אובדן או נזק לחלקים או לאביזרים של אופנוע שיגרם ע"י גניבה או פריצה אלא אם נגנב האופנוע כולו.

ז. לגבי ביטוח סחר רכב בלבד:

1. נזק שייגרם כאשר הרכב אינו בנסיעה, למעט חניית ביניים אגב נסיעה.

2. נזק שייגרם בעת הימצאו של הרכב במוסך או במגרש מכוניות בין בנסיעה ובין בחנייה.

4. דרכי הפיצוי

המבטח יוכל, על פי שיקול דעתו לבחור בין דרכי הפיצוי הבאות: תשלום ערך הנזק או האובדן, תיקון הרכב, החלפתו ברכב מסוג ואיכות דומים או החלפת חלק ממנו.

5. חישוב הפיצוי

תגמולי הביטוח שיגיעו למבוטח לפי פרק זה יחושבו וישולמו לפי שווי האובדן או הנזק לרכב ביום קרות מקרה הביטוח לפי ערך שיפוי, אך לא יותר מסכום הביטוח הנקוב ברשימה ובכפיפות לסעיף 10 (ביטוח חסר). תגמולי הביטוח בגין החלפה של חלק ברכב, יחושבו לפי ערכו של החלק שאבד או ניזוק, בניכוי בלאי ובצירוף הוצאות התקנה.

6. רכב באובדן גמור

בפוליסה זו, "רכב באובדן גמור" הינו רכב ששמאי רכב קבע לגביו כי נתקיימה בו אחת מאלה:

א. הרכב יצא מכלל שימוש והנזק הישיר שנגרם לו הוא 75% ומעלה משווי הרכב כולל מיסים.

ב. הרכב אינו ניתן עוד לשיקום והוא נועד לפירוק בלבד.

ג. הרכב נגנב ולא נמצא תוך 30 ימים.

קבע שמאי רכב כי שיעור הנזק שנגרם לרכב הוא לפחות שני שלישים משווי הרכב סמוך לפני קרות מקרה הביטוח, רשאי המבטח לפצות את המבוטח כאילו היה אובדן גמור (להלן – אובדן גמור להלכה).

שילם המבטח את מלוא שווי הרכב או החליפו ברכב מסוג ואיכות דומים בשל אובדן גמור או בשל אובדן גמור להלכה, תעבור הבעלות על שרידי הרכב למבטח.

תוקף פוליסה זו יפקע עם שיפוי המבוטח בשל אובדן גמור או בשל אובדן גמור להלכה כאמור בסעיף זה ולעניין סעיף 7 להלן, ולא תהיה למבוטח זכות להחזר דמי ביטוח.

7. אובדן גמור לרכב שלא שילמו בעדו מיסים

א. אם נגרם אובדן גמור או אובדן גמור להלכה לרכב כתוצאה ממקרה ביטוח המכוסה בפוליסה זו ולא שולמו כל המיסים הממשלתיים בשל הרכב, והמבטח החליט לא לתקן את הרכב, ישלם המבטח תגמולי ביטוח לפי שווי הרכב ללא מיסים או יחליפו ברכב אחר מסוג ואיכות דומים.

ב. על אף האמור בסעיף קטן (א), מבטח שימציא למבטח הוכחה כי אינו זכאי לפטור חוזר ממיסים על רכב חליפי שהוא מתכוון לרכוש במקום הרכב שנגרם לו אובדן גמור או אובדן גמור להלכה, ישלם לו המבטח תגמולי ביטוח לפי שווי הרכב עובר ליום קרות מקרה הביטוח כאילו שולמו כל המיסים בעדו, או יחליפו לרכב מסוג ואיכות דומים, אך לא יותר מסכום הביטוח הנקוב ברשימה.

ג. לאחר תשלום תגמולי הביטוח או החלפת הרכב רשאי המבטח לקבל מהמבוטח את זכויותיו ברכב ואם העברת זכויות זו תלויה בתשלום מיסים כלשהם יחול תשלום זה על המבטח.

8. השתתפות עצמית
מתגמולי הביטוח וההוצאות המגיעים למבוטח לפי פרק זה, ינכה המבטח את סכום ההשתתפות העצמית בהתאם למפורט בסעיף 14 "השתתפות עצמית" של התנאים הכלליים לכל פרקי הפוליסה.

9. הצמדה
סכום הביטוח של הרכב הנקוב ברשימה וסכום ההשתתפות העצמית לפי פרק זה צמודים למדד. סכום הביטוח ישתנה לפי השינויים בין המדד שפורסם סמוך ליום כריתת חוזה הביטוח לבין המדד שפורסם סמוך ליום קרות מקרה הביטוח. סכום ההשתתפות העצמית ישתנה לפי השינויים בין המדד שפורסם סמוך ליום כריתת חוזה הביטוח לבין המדד שפורסם סמוך ליום תשלום ההשתתפות העצמית על ידי המבוטח.

10. ביטוח חסר
היה שוויו של הרכב המבוטח בעת קרות מקרה הביטוח גבוה מסכום הביטוח בעת כריתת חוזה הביטוח, תפחת חבותו של המבטח בהתאם והוא ישפה את המבוטח באופן יחסי לפי היחס שבין סכום הביטוח בעת כריתת חוזה הביטוח לבין שווי הרכב ביום קרות מקרה הביטוח. סעיף זה יחול לגבי כל פריט ופריט המופיע ברשימה.

11. כיסוי הוצאות
במקרה שהרכב יצא מכלל שימוש עקב סיכון המכוסה לפי פוליסה זו, יישא המבטח גם בהוצאות סבירות לחילוץ, לשמירתו ולהעברתו למקום הקרוב ביותר שבו ניתן לתקן את הנזק. **אחריותו של המבטח לפי סעיף זה הינה מעל ובנוסף לסכום ביטוח הרכב הנקוב ברשימה והיא מוגבלת ל – 20% מסכום הנזק.**

12. החלפת רכב

א. החליף המבוטח את הרכב המבוטח בתוך תקופת הביטוח ורכש רכב חליפי, יוכל המבוטח, בהסכמתו המוקדמת של המבטח, להעביר את הכיסוי לפי פוליסה זו לרכב החליפי.

ב. היו ביום ההחלפה, דמי הביטוח עבור הרכב המבוטח נמוכים מדמי הביטוח עבור הרכב החליפי, ישלם המבוטח למבטח את ההפרש, באופן יחסי לתקופת הביטוח שנותרה.

ג. היו ביום ההחלפה, דמי הביטוח עבור הרכב המבוטח גבוהים מדמי הביטוח עבור הרכב החליפי, ישלם המבטח למבוטח את ההפרש, באופן יחסי לתקופת הביטוח שנותרה.

ד. אין באמור בסעיפים קטנים (א), (ב) ו (ג) כדי למנוע מהמבטח לדרוש תשלום לכיסוי הוצאותיו בשל העברת הכיסוי.

פרק ב' - ביטוח חבות כלפי צד שלישי בשל נזקי רכוש

פרק זה יחול אם צוין במפורש ברשימה

1. מקרה הביטוח

א. מקרה הביטוח הוא חבותו של המבוטח על פי פקודת הנזיקין (נוסח חדש) בשל נזק כתוצאה מאירוע תאונתי שיגרם לרכוש צד שלישי כתוצאה משימוש ברכב המבוטח בתקופת (לרבות הטענה ו/או פריקה).

ב. לגבי ביטוח סחר רכב בלבד:

1. הביטוח יחול על רכב המוחזק ע"י המבוטח אך ורק לצורך עיסוקו למטרות סחר בכלי רכב או למטרות תיקון כלי רכב בהתאם למפורט ברשימה.

2. המבטח ישפה את המבוטח בגין אובדן או נזק אך ורק אם בעת מקרה הביטוח כמפורט בסעיף א' לעיל נמצא הרכב בנסיעה, כולל חניית ביניים אגב נסיעה כזו, אל או ממקום עיסוקו של המבוטח השייך לו או מוחזק על ידו.

2. גבול האחריות

א. המבטח ישלם בשם המבוטח את כל הסכומים שהמבוטח יהיה חייב לשלם לצד שלישי, בגין מקרה הביטוח, עד לסכום הנקוב ברשימה כגבול אחריות המבטח לפרק זה.

ב. המבטח יישא גם בהוצאות משפט סבירות שעל המבוטח לשאת בשל מקרה הביטוח, וזאת אף מעל לגבול האחריות.

ג. על אף האמור לעיל, אם נגרם מקרה הביטוח בזדון, פטור המבטח מחבותו.

3. השתתפות עצמית

מתגמולי הביטוח וההוצאות המגיעים לפי פרק זה, ינכה המבטח את סכום ההשתתפות העצמית בהתאם למפורט בסעיף 14 "השתתפות עצמית" של התנאים הכלליים לכל פרקי הפוליסה.

4. הצמדה

גבולות האחריות לעניין פרק זה ישתנו בהתאם לשינויים במדד בין המדד שפורסם סמוך ליום כריתת חוזה הביטוח לבין המדד שפורסם סמוך לפני קרות מקרה הביטוח. סכום ההשתתפות העצמית ישתנה לפי השינויים בין המדד שפורסם סמוך ליום כריתת חוזה הביטוח לבין המדד שפורסם סמוך ליום תשלום ההשתתפות העצמית על ידי המבוטח.

5. טיפול בתביעות צד שלישי

א. המבטח רשאי לטפל על עצמו או לנהל בשם המבוטח את ההגנה או את היישוב של כל תביעה וגם להתפשר בשמו של המבוטח בכל תביעה. למבטח יהיה שיקול דעת בלעדי בניהול כל ההליכים המשפטיים או ביישוב כל תביעה. המבטח יעשה כן ובלבד שהודיע על כך בכתב למבוטח 30 ימים מראש והמבוטח לא התנגד תוך תקופה זו.

ב. המבוטח יושיט למבטח לפי בקשתו, עזרה הנחוצה למבטח לצורך זה.

ג. במקרה של תביעה או תביעות נגד המבוטח הנובעות ממקרה ביטוח אחד או מסדרת מקרים שאפשר ליחסם למקור אחד או לסיבה אחת, והמכוסים לפי פרק זה של הפוליסה, יהא המבטח רשאי לשלם למבוטח את מלוא גבול האחריות לפי פרק זה, ולאחר תשלום כזה יהיה המבטח פטור מניהול התביעה או התביעות האמורות ולא תחול על המבטח שום אחריות נוספת בקשר לכך, למעט הוצאות משפט שקבע בית משפט או הוצאות סבירות שהוצאו בקשר לתביעות האמורות, כפי שהן מבטחות לפי פרק זה.

ד. כל טענה שהמבטח יכול לטעון כלפי המבוטח תעמוד לו גם כלפי מי שנהג בכלי הרכב. כל הסכמה שתיעשה בין המבטח והמבוטח תחייב גם את נהג הרכב.

6. הודאה ללא הסכמת המבטח
שילם המבוטח או אדם מטעמו פיצוי בקשר למקרה ביטוח המכוסה לפי פרק זה, הודה בחבות, הציע, הבטיח או התחייב לפיצוי כאמור, ללא הסכמת המבטח מראש ובכתב, לא יחייב הדבר את המבטח.
7. חריגים לחבות המבטח לפי פרק זה
המבטח לא יהיה אחראי לתשלום כל שהוא בשל חבות הקשורה או הנובעת מ:
- א. נזק לרכוש שבבעלות המבוטח או בבעלות נהג הרכב או בבעלות בני ביתם, או נזק לרכוש הנמצא בפיקוחם או בשמירתם של המבוטח או של נהג הרכב או של בני ביתם לרבות נזק למטען אשר מובל ברכב או עליו.
 - ב. נזק שנגרם לרכוש שארע בקשר להבאת מטען לרכב או לנגרר, לשם הטענתו עליו או בקשר להובלת מטען מהרכב או מהנגרר לאחר שנפרק מעליו.
 - ג. נזק לכל גשר או לכל דרך שהיא או למשהו מתחת להם, כתוצאה מהתנודה או כתוצאה מהכובד של הרכב לרבות המטען המובל עליו.
 - ד. נזק שנגרם לרכוש על ידי ניצוצות או אפר שנפלטו מהרכב.
 - ה. נזק שנגרם על ידי שימוש במנוע הרכב להפעלה של מכונה או מתקן אחר.
 - ו. חבות בשל נזק שנגרם על ידי כלי הרכב או על ידי חלק או כלי המותקן עליו בעת היותו בשימוש כמכשיר עבודה מקצועי או למטרות שאינן למטרות תעבורה, אלא אם צוין אחרת ברשימה.
 - ז. אובדן או נזק למבנים ולכל צינור, מתקן וכבל תת קרקעיים, הנובעים משימוש ברכב המבוטח תוך ועקב ביצוע עבודות על ידי המבוטח, אלא אם בדק המבוטח אצל הרשויות המתאימות, בטרם החלו העבודות, בדבר המיקום המדויק בו מצויים צינורות, כבלים וכל מתקן אחר שהוא באזור התת קרקעי של אתר העבודה וסביבתו הסמוכה, נטל הראיה על ביצוע בדיקה זו – באמצעות מפות ותוכניות עדכניות וניהול יומן עבודה עקבי ושוטף לכל אתר עבודה – מוטל על המבוטח.
 - ח. בכל מקרה בו תוגבל חבותו של המבטח להוצאות התיקון של הצינורות, הכבלים והמתקנים התת קרקעיים – כל זאת בגבולות האחריות של פרק זה. לא יהא כיסוי וממילא גם לא ישולם פיצוי כל שהוא בגין נזק תוצאתי שמקורו באובדן או נזק כמוגדר בסעיף זה.
 - ט. תביעה הנובעת מחבות שבחזרה.
 - י. נזק לרכב מנועי נגרר ו/או נזק לרכוש המובל בו או עליו עקב גרירתו על די הרכב המבוטח.
 - יא. נזק שנגרם על ידי המבוטח בזדון.
 - יא. לגבי ביטוח סחר רכב בלבד:
 1. נזק שיגרם כאשר הרכב אינו בנסיעה, למעט חניית ביניים אגב נסיעה.
 2. נזק שיגרם בעת הימצאו של הרכב במוסך או במגרש מכוניות, בין בנסיעה ובין בחניה.

פרק ג' - כיסויים נוספים לפוליסה לביטוח הרכב המבוטח

כיסויים נוספים לפי בחירת המבוטח תמורת תשלום הפרמיה הנקובה ברשימה

1. ביטוח מתקנים חשמליים

- א. הגדרה:** מתקנים חשמליים פירושה – מקלט רדיו, רשמ קול, רמקול, נגן תקליטורים, מזגן המפורטים ברשימה.
- ב. הכיסוי:** הכיסוי לסעיף זה על פי סעיף 1 מקרה הביטוח לפרק א' של הפוליסה, לכל מתקן הנקוב ברשימה המותקן בכלי הרכב התקנה של קבע ובתנאי כי **נזקי גניבה לאחר פריצה לכלי הרכב יכוסו אך ורק כאשר הפריצה תבוצע בכוח ואלימות שהותירו סימנים הנראים לעין ובתנאי שהדלתות והחלונות היו סגורים ונעולים.**
- ג. גבול האחריות:** אחריות המבטח לא תעלה על הערך הממשי של המתקנים החשמליים שניזוקו, ביום הארוע, בצרוף הוצאות סבירות עבור ההתקנה, ולא למעלה מסכום הביטוח הנקוב ברשימה.
- ד. חריג:** המבטח לא יהיה אחראי עבור אובדן או נזק לאנטנות ולסרטי הקלטה, תקליטורים.
- ה. ביטוח חסר:** אם ערכו הכללי של הרכוש המבוטח על פי פרק זה יהיה בזמן קרות הארוע המבוטח, גדול מהסכום בו בוטח, יחשב המבוטח כמבטח של עצמו בסכום ההפרש והוא יישא בהתאם לכל בחלק היחסי של הנזק. כל פריט ופריט כפוף לתנאי זה בנפרד.

2. ביטוח אביזרים ותוספות מיוחדות

- א. הכיסוי:** ביטוח לאביזרים ולתוספות מיוחדות לרכב בסכום הנקוב בדף הרשימה. הכיסוי לסעיף זה על פי סעיף 1 מקרה הביטוח לפרק א' של הפוליסה, לכל אביזר הנקוב ברשימה המותקן בכלי הרכב התקנה של קבע. **נזקי גניבה לאחר פריצה לכלי הרכב יכוסו אך ורק כאשר הפריצה תבוצע בכוח ובאלימות שהותירו סימנים הנראים לעין.**
- ב. ביטוח חסר:** אם ערכו הכללי של הרכוש המבוטח על פי פרק זה יהיה בזמן קרות הארוע המבוטח, גדול מהסכום בו בוטח, יחשב המבוטח כמבטח של עצמו בסכום ההפרש והוא יישא בהתאם לכך בחלק היחסי של הנזק.

3. ביטוח הגנה משפטית

- א. הגדרות:** "שכר טרחה" - פירושו שכר טרחת עורך דין לניהול הליכים במשפטים פליליים בהתאם לשכר הקבוע בכללי לשכת עורכי דין (התעריף המינימלי) כפי שיעודכן מעת לעת. "הוצאות הגנה" - פירושה מיסי משפט, אגרות, דמי ביול מסמכים, העתקת פרוטוקולים, שכר עדים, שכר מומחים, כפי שייקבע על ידי בית המשפט או בהתאם לקבוע בסדרי הדין הפלילי - למעט כל קנס, פיצוי או עונש המוטלים בגזר הדין.
- ב. הכיסוי:** המבטח יעמיד למבוטח, על חשבונו, עורך דין, לשם מתן הגנה משפטית בהליכים פליליים שנפתחו נגדו – למעט עבירות להן ברירת קנס – בשל תאונה שנגרמה תוך כדי השימוש בכלי הרכב בהתאם לאמור לעיל, רשאי המבוטח לפנות לעורך הדין לפי בחירתו, במקרה כזה יפצה המבטח את המבוטח "בשכר טרחה" ו"הוצאות הגנה" ששולמו על ידי המבוטח אך לא למעלה מסכומי הביטוח הנקובים ברשימה.
- ג. הרחבת הכיסוי:** ירצה המבוטח להגיש ערעור על החלטה בהליך פלילי, יגיש למבטח חוות דעת מפורטת ומנומקת של עורך דין, לפיה יש לדעת עורך הדין סיכוי סביר להצלחת הערעור. המבטח, לפי שיקול דעתו הבלעדי, ירחיב את הכיסוי לפי פרק זה בגבולות האחריות הכלולים ברשימה גם ל"שכר טרחה" ול"הוצאות הגנה" בערעור.
- מוצהר ומוסכם כי אישור המבטח בכתב ומראש, להגשת ערעור כאמור, יהיה תנאי מוקדם לחבות המבטח לפי הרחבה זו.

ד. חריגים:

המבטח לא יהיה אחראי לכל תשלום אם בעת קרות התאונה היה הנהג תחת השפעת משקאות אלכוהוליים, סמים משכרים או כל חומר אחר המשפיע על עירנות המבוטח או שיקול דעתו בנהיגה.

ה. התנאות:

1. המבטח יהיה רשאי לדרוש מאת המבוטח כתבי בית דין, פרטיכלים, חוות דעת מומחים, החלטות, פסקי דין וכל חומר אחר המצוי בידי המבוטח או עורך הדין בשל ניהול ההליכים המשפטיים או בקשר אליהם. המבוטח יורה לעורך הדין להעמיד כל חומר כאמור, לרשות המבטח עם דרישתו.

2. המבטח ישלם את שכר הטרחה והוצאות ההגנה בתום ההליכים המשפטיים או הערעור, הכל לפי עניין.

3. הודעה בכתב תינתן למבטח מיד לאחר קרות התאונה לכל המאוחר 15 יום מתאריך התאונה, ובתנאי שלא פחות מ – 7 ימים לפני מועד הדיון שנקבע. קיומו של סעיף זה מהווה תנאי מוקדם לאחריות המבטח לפי פרק זה.

4. כל מכתב, תביעה פלילית, הזמנה או הודעה משפטית, ישלחו למבטח מיד לאחר קבלתם על ידי המבוטח. כן תינתן למבטח הודעה בכתב, מיד לאחר שייודע למבוטח כי הליכים משפטיים פליליים, חקירה משפטית או חקירת סיבות מוות, עומדים להתקיים בקשר עם מקרה כלשהו העלול לגרום לתביעה בתוקף פרק זה. קיומו של סעיף זה מהווה תנאי מוקדם לאחריות המבטח לפי פרק זה.

4. רעידת אדמה

בניגוד לאמור בסעיף 3 (ד) של פרק א' לפוליסה זו, מורחב הביטוח תמורת פרמיה נוספת הנקובה ברשימה לכסות אובדן או נזק לרכב המבוטח כתוצאה מרעידת אדמה.

5. התפרעות שביתות ומהומות

בניגוד לאמור בסעיף 3 (ב.4) של פרק ד' התנאים הכלליים לפוליסה זו, מורחב הביטוח תמורת פרמיה נוספת הנקובה ברשימה לכסות אובדן או נזק לרכב המבוטח כתוצאה מהתפרעות או מפעולות שובתים, מפעולות משביתים וממהומות.
בעת תשלום נזק לפי הסעיפים בפרק זה, תנוכה מהמבוטח השתתפות עצמית כנקוב ברשימה.

6. זכות לגרירת נגרר

הביטוח על פי פרק ב' - אחריות כלפי צד שלישי יחול על הנזק שיגרם לרכוש צד שלישי על ידי נגרר אם הוא מחובר לרכב המבוטח למטרת גרירה.

הכיסוי על פי הרחבה זו לא יחול:

א. בגין גרירת רכב ממונע שיצא משימוש ואשר נגרר בתמורה או בשכר.

ב. על נזק שייגרם לנגרר עצמו או לרכוש המובל עליו.

פרק ד' - תנאים כלליים לכל פרקי הפוליסה

- 1. בני אדם הרשאים לנהוג ברכב**
בני אדם הרשאים לנהוג ברכב המבוטח יהיו אחד או יותר מהמפורטים להלן, כפי שפורט ברשימה:
- א. המבוטח.
 - ב. בני אדם אשר שמותיהם נקובים בדף הרשימה.
 - ג. כל אדם הנוהג לפי פקודת המבוטח או ברשותו.
 - ד. כל אדם בתנאי שהוא נוהג ברשותו של המבוטח ובלווי של אדם כלשהו הנזכר בסעיף א' ו – ב' כמורשה לנהוג.
 - ה. כל אדם הלומד נהיגה בתנאי שהוא מלווה על ידי מדריך מוסמך בעל רישיון להוראת נהיגה ובתנאי שבזמן המבחן המעשי הוא מלווה על ידי בוחן מוסמך.
 - ו. האדם הנקוב בדף הרשימה, הלומד(ת) נהיגה, בתנאי שהוא (היא) מלווה ע"י אדם המורשה להוראת נהיגה ובתנאי שבזמן המבחן המעשי הוא מלווה על ידי בוחן מוסמך.
 - ז. בתנאי שהאדם הנוהג (בין שהוא המבוטח ובין שאינו המבוטח אך למעט לומד נהיגה הנזכר בסעיף ה' או בסעיף ו' לעיל) הינו בעל רישיון בר תוקף בישראל כולל רישיון נהיגה זר בר תוקף בכפוף לתקנות התעבורה לנהיגת כלי רכב מסוג כלי הרכב הנקוב בדף הרשימה, או שהנוהג ברכב היה בעל רישיון כאמור בתאריך כלשהו במשך 12 החודשים שקדמו לנהיגת כלי הרכב ולא נפסל מלקבל או להחזיק רישיון כזה על פי הוראות שבחיקוק, פסק דין, החלטות בית משפט או רשות מוסמכת אחרת.

- 2. השימוש המותר ברכב**
השימוש ברכב המבוטח יהיה לאחת או יותר מהמטרות המנויות להלן כפי שפורט ברשימה בלבד:
- א. למטרות חברתיות ופרטיות.
 - ב. מטרות עסקו או מקצועו של המבוטח – למעט שימוש כלשהו המופיע ביתר סעיפי הגבלות השימוש ברכב, אלא אם צוין אחרת במפורש.
 - ג. לשימוש למטרות הוראת נהיגה ומבחן נהיגה.
 - ד. לשימוש להסעת נוסעים שלא בשכר או בתשלום ולהובלת מטענים לשם עסקו של המבוטח או מקצועו, ללא תשלום או תמורה.
 - ה. לשימוש למטרות סחר בכלי הרכב.
 - ו. לשימוש למטרה כלשהי הקשורה בסחר כלי רכב ממונעים – עבור כלי רכב שאינם בבעלות המבוטח.
 - ז. לשימוש למטרות בדיקה ומבחן כלי הרכב עבור כלי רכב שאינם בבעלות המבוטח.
 - ח. לשימוש כאוטובוס.
 - ט. לשימוש כמונית.
 - י. לשימוש למטרות בינוי, חקלאות וייעור.
 - יא. לשימוש למטרות הובלת מטענים בשכר, בתשלום או בתמורה.
 - יב. לשימוש למטרת הסעת נוסעים בשכר, בתשלום או בתמורה.
 - יג. לשימוש ברכב על יסוד חוזה השכרה – בגבולות השימוש המותר על פי פוליסה זו.
 - יד. לשימוש למטרות תחרות או תחרות מהירות.

- טו. לשימוש למטרות מבחן כושר נהיגה שלא למטרות רישוי הנהג.
- טז. לשימוש לגרירת נגרר, לרבות נגרר נתמך, ולגרירה של כלי רכב ממונע שיצא מכלל פעולה בתנאי שהגרירה אינה בשכר, בתשלום או בתמורה.
- יז. לשימוש לגרירת יותר מנגרר אחד, לרבות נגרר נתמך (אך לא יותר מהמותר על פי דין).
- יח. לשימוש לחילוץ ולגרירה בשכר, בתשלום או בתמורה, של כלי רכב ממונע שיצא מכלל שימוש.

3. חריגים כלליים לחבות המבטח

- א. פוליסה זו אינה מכסה אובדן, נזק או חבות:
1. שאירעו מחוץ לשטח מדינת ישראל ושטחי יהודה, שומרון וחבל עזה.
 2. אם הרכב היה נהוג בעת קרות מקרה הביטוח על ידי אדם שלא היה רשאי לנהוג בו או אם השתמשו ברכב שלא על פי השימוש המותר בהתאם למפורט ברשימת הפוליסה.
- ב. פוליסה זו אינה מכסה אובדן, נזק או חבות:
1. בגין נזק תוצאתי.
 2. כל תביעה הנובעת מתוך אחריות לפי חוזה, אשר בהיעדר חוזה כזה לא הייתה אחריות זאת קיימת.
 3. שנגרמו בעת שהרכב המבוטח היה מגויס לצה"ל.
 4. שנגרמו בשל התפרעות, פעולות שובתים, פעולות משביתים, אלא אם הוסכם אחרת וצוין ברשימת הפוליסה.
 5. שנגרמו בשל היות נהג הרכב המבוטח נתון להשפעת סמים, אלכוהול, כל תרופה, משקה או חומר שידוע כי עלול להשפיע על עירנות הנהג או על שיקול דעתו בשעת נהיגה.
 6. שנגרמו בשל היות הרכב המבוטח בלתי תקין או בלתי מתאים ליעודו.
 7. שנגרמו בשל העמסת הרכב המבוטח מעל המותר ברישיון או שנעשה שימוש בניגוד לכל דין ברכב המבוטח.
 8. שהם תוצאה של מלחמה, פעולות אויב, פיגועים חבלניים, פעולות טרור, התקוממות צבאית או עממית, מהפכה.
 9. שהם תוצאה של קרינה מיננת, זיהום רדיו אקטיבי, תהליכים גרעיניים וכל אובדן או נזק עקב חומר גרעיני או פסולת גרעינית.
 10. שימוש ברכב בזמן גרירת נגרר – אלא אם צוין אחרת ברשימה – פרט לגרירת רכב ממונע כלשהו שיצא מכלל פעולה ובתנאי:
 - א. שהגרירה אינה נעשית נגד תמורה.
 - ב. שהחברה לא תהיה אחראית לנזק שנגרם לנגרר לרכוש המובל על ידו.

4. גילוי ושינוי בעניין מהותי

- א. פוליסה זו הוצאה על סמך התשובות שנתן המבוטח בכתב על כל השאלות שנשאל בהצעת הביטוח או בכל דרך אחרת, כפי שנתבקש, על סמן הנחתו של המבטח שהמבוטח השיב תשובות מלאות וכנות על השאלות שנשאל כאמור, לא הסתיר בכוונת מרמה עניין שהוא ידע כי הוא מהותי למבטח לצורך הערכת הסיכונים המבוטחים ונקט אמצעים למניעת נזקים שהמבטח דרש נקיטתם להקלת הסיכונים המבוטחים לפי פולסה זו.
- ב. עניין מהותי לביטוח רכב הוא עניין ששאלה לגביו הוצגה בהצעת הביטוח או בכל דרך אחרת בכתב ומבלי לגרוע מכלליות האמור, גם עניינים אלה:

1. סוג הרכב המבוטח, שנת יצורו, מספר הרישוי שלו, היצרן והדגם שלו, סוג תיבת ההילוכים.
2. פטור ממסים לגבי הרכב המבוטח במידה שישנו.
3. תאור השימוש ברכב המבוטח והמקום בו הוא מוחזק דרך כלל.
4. מכונה, מכשיר, כלי עבודה, ארגז או מיכל המותקנים על הרכב המבוטח, ותיאור הרכוש המועבר עליו.
5. זהות הבעלים או המחזיקים דרך קבע ברכב המבוטח ועיסוקיהם, תאונות שהיו מעורבים בהן ועבירות תנועה שבהן הורשעו בשלוש השנים שקדמו לעשיית הביטוח על פי פוליסה זו, פרט לעבירות תנועה שיש לגביהן ברירת קנס.
6. נזקים שאירעו לרכב המבוטח בשלוש השנים האחרונות כתוצאה מסיכונים הכלולים בביטוח זה.
7. פרטים אודות מבטחים קודמים שביטחו את הרכב המבוטח, ודרישות מיוחדות שדרשו מבטחים קודמים, סירובם לחדש את הביטוח או ביטולו על ידם.

- ג. לא השיב המבוטח תשובות מלאות וכנות בעניינים המהותיים או הסתיר מהמבטח בכוונת מרמה עניין מהותי או לא נקט באמצעים שדרש המבטח להקלת הסיכונים המבוטחים לפי פוליסה זו, יהיה המבטח רשאי לבטל את הפוליסה, להיות פטור מחבותו או להקטין את היקפה, והכל על פי הוראות חוק חוזה הביטוח, התשמ"א - 1981 (להלן "החוק").
- ד. המבוטח יודיע למבטח במשך תקופת הביטוח על כל שינוי שחל בעניין מהותי מיד עם היוודע לו על כך. לא גילה המבוטח למבטח שינוי כזה, יהיה המבטח רשאי לבטל את הפוליסה, להיות פטור מחבותו או להקטין את היקפה על פי הוראות החוק.

5. ביטוח כפל

- א. אם בוטח הרכב בפני הסיכונים הכלולים בפוליסה זו אצל יותר ממבטח אחד בתקופת חופפות, יודיע המבוטח על כך בכתב למבטח מיד לאחר שנעשה ביטוח הכפל או מיד לאחר שנודע לו על כך.
- ב. בביטוח כפל אחראים המבטחים כלפי המבוטח יחד ולחוד.

6. הארכת הביטוח

- כל הארכה של תקופת הביטוח על פי פוליסה זו טעונה הסכמה מפורשת בכתב של המבטח.

7. תשלום דמי הביטוח

- א. דמי הביטוח וכל יתר הסכומים המגיעים מהמבוטח למבטח בקשר לפוליסה זו ישולמו במלואם תוך 30 ימים מיום תחילת תקופת הביטוח, או במועדים אחרים שפורטו ברשימה.
- ב. לא שולם סכום כלשהו המגיע מן המבוטח למבטח במועדו, יישא הסכום שבפיגור ריבית שנתית כחוק והפרשי הצמדה בהתאם לשינויים במדד, בין המדד שפורסם סמוך לפני היום שנקבע לתשלום ובין המדד שפורסם סמוך לפני יום התשלום בפועל.
- ג. לא שולם סכום כלשהו שבפיגור כאמור תוך 15 ימים לאחר שהמבטח דרש מהמבוטח בכתב לשלמו, רשאי המבטח להודיע למבוטח בכתב כי הביטוח יתבטל כעבור 21 ימים נוספים אם הסכום שבפיגור לא יסולק לפני כן. אם נקבע מוטב שאינו המבוטח, והקביעה הינה בלתי חוזרת, רשאי המבטח לבטל את הביטוח אם הודיע למוטב בכתב על הפיגור האמור והמוטב לא סילק את הסכום שבפיגור תוך 15 ימים מהיום שנמסרה לו ההודעה האמורה.

- ד. אין בביטול הביטוח על פי סעיף זה כדי לגרוע מחובת המבוטח לסלק את הסכום שבפיגור המתייחס לתקופה שעד לביטול האמור, וכן את הוצאות המבטח.

8. ביטול הביטוח

א. המבוטח רשאי לבטל את הביטוח בכל עת שהיא לפני תום תקופת הביטוח, לפי שיקול דעתו, ובלבד שיודיע למבטח בדואר רשום 21 ימים לפחות לפני התאריך שבו יבטל הביטוח. במקרה כזה ישאיר המבטח לעצמו דמי ביטוח המחושבים לפי 10% מדמי הביטוח השנתיים בעד כל חודש או חלק ממנו שבו היה הביטוח בתוקף, ובנוסף לזה תוספת של 10% מדמי הביטוח השנתיים, והיתרה תוחזר למבוטח.

ב. מבלי לגרוע מזכויות המבטח על פי דין או על פי הוראה אחרת בפוליסה זו, רשאי המבטח לבטל את הביטוח בכל עת שהיא לפני תום תקופת הביטוח, לפי שיקול דעתו ובלבד שהודעה על כך תישלח למבוטח בדואר רשום 21 ימים לפחות לפני התאריך בו יבטל הביטוח, ובמקרה כזה יהיה המבוטח זכאי להחזר דמי הביטוח ששילם למבטח בעד התקופה שלאחר ביטול הביטוח.

ג. החזר דמי הביטוח כאמור בסעיפים קטנים (א) ו- (ב) ייעשה תוך 30 ימים מיום ביטול הביטוח. לסכום ההחזר יתווספו הפרשי הצמדה החל ממדד המחירים לצרכן שפורסם סמוך לפני תחילת הביטוח עד למדד המחירים לצרכן שפורסם סמוך לפני החזרת דמי הביטוח.

ד. אם המבטח יבטל את הפוליסה לפני תום תקופת הביטוח המוסכמת והעילה לביטול אינה שהמבוטח הפר את החוזה או ניסה להונות את המבטח, ישלם המבטח למבוטח, במקום החזר כאמור בסעיף קטן (ב), את הסכום שהיה דורש ממבוטח דומה לאותו סוג של ביטוח החזר הסכום המבוטח, יחסית לתקופה שנותרה עד תום תקופת הביטוח המוסכמת. התשלום ייעשה תוך 30 ימים מיום ביטול הפוליסה.

9. תביעה לתגמולי ביטוח

א. קרה מקרה ביטוח, על המבוטח או המוטב להודיע למבטח מיד לאחר שנודע לו על כך.

ב. תביעה לתשלום תגמולי הביטוח על פי הפוליסה תוגש בכתב.

ג. על המבוטח, או על המוטב, לפי העניין, למסור למבטח, תוך זמן סביר לאחר שנדרש לכך, את המידע והמסמכים הדרושים לבירור החבות והיקפה ואם אינם ברשותו, עליו לעזור למבטח ככל שיוכל להשיגם.

ד. המבטח, מיד לאחר שקיבל הודעה מהמבוטח או מהמוטב על קרות מקרה הביטוח, יעשה את הדרוש לבירור חבותו.

ה. תגמולי הביטוח ישולמו תוך 30 ימים מהיום שהיו בידי המבטח המידע והמסמכים הדרושים לבירור חבותו, ולגבי גניבה אשר בעקבותיה לא נמצא הרכב במשך 30 ימים, תוך 7 ימים מהיום האמור.

ו. על תגמולי הביטוח המשולמים יתווספו הפרשי הצמדה החל מהמדד שפורסם סמוך לפני מועד מקרה הביטוח ועד למועד תשלומם בפועל, וכן ריבית בשיעור של 4% לשנה מתום 30 יום מהיום בו הוגשה התביעה. אין בהוראה זו כדי לגרוע מסמכותו של בית המשפט לפי חוק פסיקת ריבית והצמדה, התשכ"א - 1961.

10. מקדמה ותגמולים שאינם שנויים במחלוקת

א. בקרות מקרה הביטוח יהא המבוטח זכאי לקבל מהמבטח מקדמה או התחייבות כספית שתאפשר לו לקבל שירות לתיקון הנזק, וזאת על חשבון הכספים שיגיעו מהמבטח לפי תנאי פוליסה זו, ובלבד שאין מניעה לכך מסיבה שנסייבות המקרה טרם התבררו.

ב. תגמולי ביטוח שאינם שנויים במחלוקת ישולמו תוך 30 ימים מהיום שנמסרה למבטח תביעה בכתב לתשלום תגמולי הביטוח, והם ניתנים לתביעה בנפרד מיתר התגמולים.

ג. סכומים ששולמו למבוטח מכח סעיפים קטנים (א) ו- (ב) ינוכו מתגמולי הביטוח הסופיים שישולמו. בחישוב הניכוי ישתנו הסכומים ששולמו בהתאם לשינויים במדד בין המדד שפורסם

סמוך לפני תשלומם ובין המדד שפורסם סמוך לפני יום תשלום הסכום הסופי של תגמולי הביטוח.

ד. התשלום הסופי והמלא של תגמולי הביטוח למקרי נזק לפי פרק א' יעשה לאחר המצאת הוכחות סבירות כי המבוטח תיקן את הנזק לרכב.

11. החזרת היקף הכיסוי לקדמותו

- לאחר ששילם המבטח תגמולי ביטוח למבוטח או לצד שלישי בשל מקרה ביטוח במשך תקופת הביטוח, ישיב המבטח את היקף חבותו לפי פוליסה זו לקדמותו כפי שהיה סמוך לפני קרות מקרה הביטוח; דמי הביטוח שעל המבוטח לשלם בעד השבת היקף הביטוח לקדמותו יחושבו:
- א. כאשר שולמו תגמולי הביטוח לפי פרק א' לפוליסה - כאחוז מסכום תגמולי הביטוח ששולמו בשיעור שהתיר המפקח לאותו רכב לפי גילו ולתקופת הביטוח שנתרה ממועד קרות מקרה הביטוח ועד תום תקופת הביטוח על פי הפוליסה.
- ב. כאשר שולמו תגמולי הביטוח לצד ג' לפי פרק ב' לפוליסה - כגובה דמי הביטוח הנגבים עבור ביטוח בגובה הסכום ששולם כתגמולי ביטוח לצד ג' בערכו ביום מקרה הביטוח יחסית לתקופת הביטוח שנתרה ממועד קרות מקרה הביטוח ועד תום תקופת הביטוח על פי הפוליסה.

12. התיישנות

- א. לגבי פרק א' - תקופת ההתיישנות של תביעה לתגמולי ביטוח לפי פוליסה זו, הן לעניין הגשתה למבטח והן לעניין הגשתה לבית משפט, היא 3 שנים מיום קרות מקרה הביטוח.
- ב. לגבי פרק ב' - תביעה לתגמולי ביטוח אינה מתיישנת כל עוד לא התיישנה תביעת הצד השלישי נגד המבוטח.

13. תחלוף

- א. הייתה למבוטח של מקרה ביטוח גם זכות פיצוי או שיפוי כלפי אדם שלישי שלא מכח חוזה ביטוח, עוברת זכות זו למבטח מששילם תגמולים למבוטח או למוטב וכשיעור התגמולים ששילם.
- ב. המבטח אינו רשאי להשתמש בזכות שעברה אליו לפי סעיף זה, באופן שיפגע בזכותו של המבוטח לגבות מן אדם שלישי פיצוי או שיפוי מעל תגמולים שקיבל מהמבטח.
- ג. **קיבל המבוטח מן האדם השלישי פיצוי או שיפוי שהיה מגיע למבטח לפי סעיף זה, עליו להעבירו למבטח. עשה פשרה, ויתור או פעולה אחרת הפוגעת בזכות שעברה למבטח, עליו לפצותו בשל כך.**
- ד. הוראות סעיף זה לא יחולו אם מקרה הביטוח נגרם שלא בכוונה בידי אדם שמבוטח סביר לא היה תובע ממנו פיצוי או שיפוי מחמת קרבת משפחה או יחס של מעביד ועובד שביניהם.

14. השתתפות עצמית

- א. בקרות מקרה ביטוח המכוסה לפי פרקים א' ו - ג' לפוליסה זו, ינוכה מתגמולי הביטוח וההוצאות המגיעים למבוטח סכום של השתתפות עצמית הקבוע ברשימה לגבי כל תביעה.
- ב. בקרות מקרה הביטוח המכוסה לפי פרק ב' לפוליסה זו, ישלם המבטח לצד שלישי את כל הסכומים שהמבוטח יהיה חייב לשלם כאמור בסעיף 6 בפרק ב'. המבטח יגבה מהמבוטח את סכום ההשתתפות העצמית הקבוע ברשימה בשל מקרה הביטוח ולא ינכה את סכום ההשתתפות העצמית מהסכומים המשולמים לצד שלישי.
- ג. על אף האמור בסעיף קטן ב', אם הסכום שהמבוטח חייב לשלם לצד שלישי שווה לסכום ההשתתפות העצמית, או קטן ממנו, יישא המבוטח בעצמו בתשלום לצד שלישי והמבטח לא יהיה חייב לשלם לצד השלישי כל סכום שהוא.
- ד. באירוע אחד שבו מקרה הביטוח מכוסה לפי פרקים א' ו - ב' גם יחד, ינוכה מתגמולי הביטוח סכום ההשתתפות העצמית רק פעם אחת - על פי הסכום הגבוה מבין השניים.

ה. סכום ההשתתפות העצמית ישתנה בהתאם ליחס שבין מדד המחירים לצרכן שפורסם סמוך לפני תחילת תקופת הביטוח למדד המחירים לצרכן שפורסם לפני קרות מקרה הביטוח.

15. הודעות

כל הודעה של המבוטח או של המוטב למבטח תינתן למבטח בכתב לפי אחד מהמענים האלה:
א. מען משרדו של המבטח, כמצוין בכותרת לפוליסה או כל מען אחר בישראל שעליו יודיע המבטח בכתב למבוטח או למוטב מזמן לזמן.
ב. במשרדו של סוכן הביטוח, הרשום בפוליסה לפי מענו, או לפי כל מען אחר בישראל שעליו יודיע סוכן הביטוח הנזכר או המבטח, בכתב, למבוטח או למוטב מזמן לזמן.

16. תחולת החוק

על פוליסה זו, תנאיה והוראותיה חל חוק חוזה הביטוח התשמ"א – 1981.

17. חובת זהירות

על המבוטח לנקוט צעדים סבירים וזהירות כדי למנוע את קרות מקרה הביטוח ולהחזיק את כלי הרכב במצב תקין ונאות.

18. שעבוד

תגמולי ביטוח לפי פרק א' באם יגיעו, ישולמו בכפיפות לכל תנאי הפוליסה לבנק או לזכאי הנקוב ברשימה על פי זכות ההתנאה שיש לו בכלי הרכב המבוטח לפי פוליסה זו. כל דבר האמור בסעיף זה לא יפורש כמרחיב את אחריות המבטח על פי הפוליסה או כגורע מסמכות כלשהי שהוענקה לו. מותנה בזה כי למרות כל הנאמר בפוליסה או בתוספת כלשהי בדבר ביטול הפוליסה על ידי המבטח יהיה לביטול הביטוח תוקף רק במועד הנקוב בהודעה אשר תימסר בכתב לבנק או לזכאי לפחות 30 יום לפני אותו מועד.

19. אחריות שילוחית

בכל מקרה שאחריות המבוטח המכוסה על פי פרק ב' תהווה עילה לתביעה גם נגד מעבידו של המבוטח כפי שרשום ברשימה של פוליסה זו בגין אחריותו השילוחית למעשה ו/או מחדל של המבוטח, יכסה המבטח גם אחריות שילוחית זו, אולם אחריות המבטח לא תעלה על גבול האחריות פרק ב' האמור לעיל.

דף הסבר למבוטח -

תהליך מינוי שמאי ועריכת שומת נזק בקרות מקרה הביטוח

מבוטח יקר, בהתאם להנחיות הפיקוח על הביטוח, הננו להביא לידיעתך הסברים המתייחסים לתהליך השמאות במקרה של נזק לכלי הרכב המבוטח:

1. **הערכת הנזק לאחר קרות מקרה הביטוח**

פעולתו של מבטח, סוכן ביטוח ושמאי ליישוב תביעה ומתן שומה תעשה בתום לב ותחתור ליישוב מהיר, הוגן וצודק של התביעה באופן שתצמצם, ככל הניתן, עלות הטיפול והטרחה של המבוטח.

 - א. לאחר קרות מקרה הביטוח ולפני תיקון הנזק לרכב, יבחר המבוטח שמאי חוץ מתוך רשימת שמאי החוץ, כמפורט להלן, על מנת להעריך את הנזק לרכב.
 - ב. הודיע המבוטח למבטח שאין לו העדפה לקבל שירות משמאי מסוים, יבחר המבטח שמאי מתוך רשימת שמאי החוץ של אותו מחוז באופן אקראי שיבטיח כי לא תהיה בכל עת העדפה כל שהיא בבחירת שמאי מסוים על פני שמאי אחר. המבטח יעביר למבוטח באופן מיידי את פרטי שמאי החוץ, לרבות הפרטים הנדרשים לשם התקשרות עימו. מבטח יאסוף וישמור מידע בדבר מספר השומות שביצע כל שמאי ברשימת שמאי החוץ שנבחר באופן האמור בסעיף קטן זה.
 - ג. השמאי יערוך את הצעת התיקון והשומה על פי שיקול דעתו המקצועי, ובהתאם להוראות כל דין, לרבות הוראות אלה והוראות משרד התחבורה הנוגעות לעניין.
 - ד. עם סיום עריכת הצעת התיקון או השומה, יעביר השמאי עותקים מהן למבוטח וכן למבטח ולמוסך.
 - ה. המבטח והשמאי יתעדו וישמרו את כל החומר הנוגע להערכת הנזק, לרבות כל התכתבות, הצעת תיקון ושומה הקשורה בתיק התביעה ובתיקון הרכב, וזאת למשך שלוש שנים לפחות. המבטח והשמאי יעבירו למבוטח בסמוך לאחר דרישתו, כל מסמך ומידע שידרוש בעניין הערכת הנזק.
 - ו. הצעת התיקון והשומה של שמאי החוץ יהיו הצעת התיקון והשומה הקובעות, אלא אם כן הציג המבטח בכתב הצעת תיקון או שומה נגדיות (של כל שמאי שהוא) והודיע על רצונו לערער על הצעת התיקון או השומה לשמאי מכריע כמפורט להלן, לא יאוחר מיום עבודה אחד מיום עריכת הצעת התיקון על ידי שמאי החוץ ומסירתה למבטח או שבוע ממועד העברת השומה למבטח, לפי העניין.
 - ז. המבוטח יהיה רשאי לערער על הצעת התיקון או על השומה של שמאי החוץ, ובלבד שהציג הצעת תיקון נגדית והודיע על רצונו לערער לפני תיקון הרכב, או הציג שומה נגדית לא יאוחר משבוע לאחר שנמסרה לו השומה של שמאי החוץ.
 - ח. בערעור על השומה של שמאי החוץ בפני שמאי מכריע ניתן לערער רק על אותם עניינים שלא נקבעו בהצעת התיקון, על אותם עניינים שנכללו בהצעת התיקון אך שונו בשומה, או על אותם עניינים שיכלו להתברר במהלך תיקון הרכב בלבד.
 - ט. המבטח ישא במלוא עלות שכר הטרחה של שמאי החוץ.
 - י. לחילופין: המבטח יאפשר למבוטח לבחור בשמאי אחר והוא רשאי להתנות בחירה כאמור בכך שהמבוטח יאפשר לשמאי מטעם המבטח לבדוק את הרכב טרם תיקונו. מבטח המעוניין בכך ישלח שמאי מטעמו לבדיקת הרכב לא יאוחר מיום עבודה אחד ממועד קבלת הצעת התיקון של השמאי האחר. שומה זו לא תהיה השומה הקובעת כמפורט בסעיף קטן (ו). אין בהוראת סעיף קטן זה כדי לגרוע מזכותו של המבוטח לקבל החזר עבור עלות שכר הטרחה של השמאי האחר, ככל שעומדת לו זכות זו.

2. **רשימת שמאי חוץ**

- א. מבטח יכין רשימת שמאים לכל מחוז בפיזור גיאוגרפי נאות (להלן - **הרשימה או רשימת שמאי החוץ**).
- ב. הרשימה תכלול לפחות שמאי אחד לכל 2,000 כלי רכב שהיו מבוטחים בביטוח רכב רכוש אצל המבטח ביום האחרון של השנה הקלנדארית החולפת. ניתן להוסיף שמאים בכל עת.
- ג. בכל מקרה, מספר השמאים בכל מחוז לא יפחת משבעה.
- ד. מבטח יהיה רשאי להכין רשימות שמאי חוץ נוספות עבור כלי רכב שאינם אחד מאלה: כלי רכב פרטיים או מסחריים עד 4 טון או אופנועים. ניתן לקבוע רשימות אלה גם שלא על פי מחוזות, ובלבד שנכללו בכל רשימה חמישה שמאים לפחות.

3. מנגנון שמאי מכריע

- א. איגוד חברות הביטוח ואיגוד השמאים ירכיבו רשימת שמאים מכריעים, אשר ישומו את הנזק בכל מקרה של מחלוקת בין שתי הצעות תיקון או שתי שומות. הרשימה תכלול מספר סביר של שמאים בפיזור גיאוגרפי נאות, והיא תהיה זמינה לציבור, לרבות באמצעות האינטרנט.
- ב. הודיעו המבטח או המבטח על רצונם לערער על הצעת התיקון או השומה כאמור בסעיפים 1(ו) או 1(ז), ייקבע השמאי המכריע אקראית מתוך רשימת השמאים המכריעים. השמאי המכריע לא יהיה שמאי בית או שמאי חוץ של המבטח הרלוונטי.
- ג. השמאי המכריע ייתן חוות דעתו לא יאוחר מיום עבודה אחד לאחר שקיבל את הצעות התיקון או שבעה ימים מיום שקיבל את השומות של שני השמאים.
- ד. שכרו של השמאי המכריע יקבע מראש. השמאי המכריע יקבע גם את אופן חלוקת שכרו ועלות הצעת התיקון הנגדית או השומה הנגדית של המבטח, בין המבטח למבטח, בשים לב לתוצאת הערעור. עלות הצעת התיקון או השומה הנגדית של המבטח תהיה על חשבון המבטח.

4. השפעה על שמאים, הליך השומה ותיקון הרכב

- א. מבטח, סוכן ביטוח, מבטח, מוסך או כל גורם רלוונטי אחר לא ישפיעו (מעבר להעברת מידע רלוונטי) על שיקול דעתו המקצועי הבלתי תלוי של שמאי הקובע שומה עבור מבטח, ובכלל זה:
 - א. לא תוטל כל הגבלה שהיא על מבטח לפנות ישירות לשמאי. לעניין זה, דרישה של מבטח כי פניה של המבטח לשמאי תעשה רק אחרי שהמבטח פנה למבטח, תחשב להגבלה. יובהר כי אין בהוראה זו כדי לגרוע מחובתו של מבטח להודיע למבטח על מקרה הביטוח מיד לאחר שנודע לו על קרות המקרה ועל זכותו לתגמולי ביטוח בהתאם להוראות סעיף 22 לחוק חוזה הביטוח, תשמ"א-1981.
 - ב. בהליך הערכת הנזק אסורה מעורבות כלשהי של כל גורם זולת שמאי החוץ. אין בהוראה זו כדי למנוע מהמבטח להעביר לשמאי מידע לפני עריכת השומה כגון מידע לגבי כיסוי ביטוחי, פרטי הפוליסה, תנאי הפוליסה, הרחבות וכדומה.
 - ג. לאחר מסירת הצעת התיקון, רשאים המבטח או המבטח להעלות בפני שמאי החוץ הערה בעניין טכני בלבד הנוגע להצעת התיקון, ואשר אין בה השפעה כלשהי על שיקול דעתו המקצועי של השמאי. לעניין זה, "הערה בעניין טכני" - הערה בדבר טעות לשון, טעות בחישוב, השמטה מקרית, הוספת דבר בשוגג וכדומה. מצא השמאי כי יש בסיס להערה שהועלתה, יפרט את ההערה ויעדכן בכתב את הצעת התיקון. השמאי ימסור גם את הצעת התיקון המעודכנת למוסך, למבטח ולמבטח, בצרוף הסבר לגבי ההבדלים בין הצעת תיקון זו לבין ההצעה הקודמת. אין בהוראת סעיף קטן זה כדי לגרוע מזכותו של מי מהצדדים לערער על הצעת התיקון בהתאם למנגנון הקבוע בסעיפים 1(ו) ו-1(ז).
 - ד. לא ינחו את השמאי בהוראות המגבילות את שיקול דעתו המקצועי, לרבות בעת הגדרת הרכב כרכב "באובדן גמור" גם אם הנזק הגולמי לרכב נמוך מ-60%.
 - ה. לא יטילו על השמאי מטלות שאינן עולות בקנה אחד עם תפקידו כשמאי, ובפרט: 1. לא ידרשו ממנו להפנות מבטחים למוסכי הסדר או מוסכים מסוימים אחרים; 2. לא ידרשו ממנו לחתום על טפסים לבדיקת רכב לאחר תיקון.
 - ו. סוכן ביטוח, מוסך, שמאי או כל גורם אחר לא ישלמו עמלה מכל סוג, לרבות טובת הנאה כלשהי, האחד למשנהו, בקשר להסדר זה.
 - ז. מבטח, סוכן ביטוח, מוסך או שמאי לא יעניקו או יקבלו עמלה או כל טובת הנאה, לרבות בדרך של הנחות בהשתתפות עצמית, מתן רכב חלופי וכיו"ב, במסגרת ואגב הליך בחירת זהות השמאי.
 - ח. סוכן ביטוח המעורב בהליך בחירת השמאי יעשה זאת לטובת מיצוי זכויותיו של המבטח בלבד ולפי שיקול דעתו המקצועי.

5. גילוי נאות

- א. מבטח ימסור למבטח במועד כריתת חוזה הביטוח דף הסבר אשר יכלול מידע כללי בנוגע לבחירת שמאי והליך השומה, בדבר הזכויות העומדות למבטח על פי הפוליסה, וכן בדבר הצעדים שעליו לנקוט לשם מימוש זכויות אלה (להלן - **דף ההסבר**).
- ב. מבטח יכלול בפוליסת הרכב, בדף ההסבר ובאתר האינטרנט שלו גילוי מפורט של המנגנון שנקבע והמפורט להלן.
- ג. רשימת שמאי החוץ המעודכנת ודף ההסבר יהיו זמינים לציבור, לרבות באמצעות אתר האינטרנט של המבטח, ויועברו למבטח בכל מועד על פי דרישתו באמצעות פקס ודואר אלקטרוני.
- ד. הודיע המבטח למבטח אודות מקרה ביטוח, יידע המבטח את המבטח כי עומדת למבטח הזכות לבחור שמאי חוץ או שמאי אחר, יסביר לו את ההבדלים ביניהם, וכן יידע את המבטח

- בדבר הדרכים העומדות לרשותו לשם קבלת רשימת שמאי החוץ ודף ההסבר, ויציע למבוטח לקבל את הרשימה המעודכנת של שמאי החוץ ואת דף ההסבר באמצעות פקס ודואר אלקטרוני.
- ה. מבטח ימסור למבוטח, טרם תיקון הרכב, את כל הצעות התיקון שהגיעו לידי וכל מסמך רלוונטי אחר אשר הועבר אליו אגב השומה. בנוסף, המבטח ימסור למבוטח את דוח השמאי הסופי סמוך לאחר השלמתו. דוחות אלה יכללו בין היתר, על פי העניין, את כל אלה:
- i. תיאור וזיהוי הרכב נשוא השומה;
 - ii. פירוט הנזק הפיזי שנגרם בשל מקרה הביטוח, לרבות תיאור מילולי של הנזק.
 - iii. הערכה כספית של הנזק, לרבות ירידת ערך, בשל מקרה הביטוח ואופן חישובם, לרבות: * החלפים שבהם יש להשתמש לתיקון הנזק תוך ציון המספר הקטלוגי שלהם או ציון ותיאור החלף: חדש/משומש/משופץ, מקורי/תחליפי, שם היצרן, ארץ ייצור, שם היבואן וכל פרט ונתון מזהה. * מחירי החלפים. * מספר שעות העבודה הנדרשות לתיקון הנזק, כולל פירוט השעות הנדרשות עבור כל אחד מסעיפי התיקון השונים. * מחירי שעת עבודה. * אופן חישוב שווי הרכב לעניין ירידת הערך ואופן חישוב ירידת הערך. * אופן חישוב שווי הרכב במקרה של אובדן מוחלט.
 - iv. כל מידע עובדתי נוסף עליו מתבססת השומה.
 - v. פרטי עורך השומה וחתימתו בהתאם להוראות הדין.
- ו. מבטח יהיה רשאי להעביר למבוטח שהסכים לכך, את המסמכים כאמור בסעיף קטן(ה) באמצעות אתר האינטרנט של המבטח או משלוח דואר אלקטרוני למבוטח.